Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237 Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 64. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го БЕРЕЗНЯ 1953. ПЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 64. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 12, 1953. VOL. LXI

ПАЛАТА ПРИЗНАЛА ПРАВО СТЕЙТУ ДЛЯ ГАВАЇВ

Вашингтон. — Законопроєкт про признання права стейту для островів Гаваї, прийняла Палата Репрезентантів 274 голосами проти 138 і передала його до дальшого вирішення Сенатові. У Сенаті законопроєкт має повні вигляди на прийняття. Якщо це здійсниться, Гаваї стануть сорок дев'ятим стейтом Американських Уній. Заки законопроєкт був прийнятий у Палаті, коаліція демократів з деякими республіканцями намагалася відослати його ще раз до комісії, одначе ця спроба провалилася 227 голосами проти 182. Демократи хотіли таким способом приспішити вирішення права стейту для Аляски, надіючися, що обидва законопроєкти будуть пізніше одночасно пред'явлені до голосування в повній Палаті.

Під час дискусії в повній Палаті законопроєкт був доповнений двома поправками. Перша — це зменшення з двох до одного кількости репрезентантів для Гаваїв у Конгресі, коли ця посілість стане стейтом. Друга поправка така, що заки Гаваї будуть допущені до Уній, там буде складена стейтова конституція, на яку мають погодитися обидві палати Конгресу Злучених Держав. З ухваленням прийняття Гаваї як стейт, припинена хвилево боротьба обидвох партій за цю справу. Тому, що Гаваї має республіканську більшість, республіканці вважають ухвалу в Палаті за свою перемогу. На Алясці більшість мають демократи, отже хвилеве відсунення признання права стейту для Аляски вважається поразкою демократів.

Відсунення внеску про обвинувачення Совєтів у поневоленні народів

Вашингтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ, після довгої дискусії, вирішила відложити на необмежений час внесок уряду Айзенгавера про обвинувачення Совєтів у поневоленні вільних народів. Справа зупинилася на різному формулюванні внеску з обвинуваченням. Спочатку була мова про невизнавання новим урядом таємних домовлень в Ялті й Потсдамі, пізніше натиск було перенесено на ствердження, що ці договори Росія використала для позбавлення народів волі. У зміненому предложенні сенатора Тефта, звернено увагу на поневолення народів, а не на саме порушення договорів, проти чого запротестували демократи, поскільки непідкреслювання неправности поступовання Росії, накидає тінь й на учасників таємних договорів, зокрема на тодішніх провідників демократичного американського уряду. Тому демократи врешті зголосили своє виступлення з дискусії і своє бажання усунутися від усієї цієї справи. Усунення демократів, як твердять знавці, пригнітило сен. Тефта, який сам є членом Комісії Закордонних Справ і який у своєму формулюванні не сказав більше того, що бажав висловити президент Айзенгавер. Випадок цей тим прикріший, що це перший виразний міжпартійний поділ у важливій справі закордонної політики. Одночасно, на цьому ж самому засіданні, Комісія Закордонних Справ відложила затвердження урядового кандидата на посла в Москву, Чарлза Болена, хоч державний секретар зазначив про пильність тієї справи у зв'язку з важливістю мати представника в Москві після смерти Сталіна. Комісія має багато додаткових запитів до кандидата на посла у зв'язку з його діяльністю, як перекладача, під час Ялтійської конференції. До призначення нового посла ЗДА представляє в Москві завідувач Джейкоб Бім.

Президент підписав закон про позички на направу домів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер підписав законопроєкт, який дозволяє підвищити на півбільйона долярів фонди, призначені на забезпечення позичок для направи і втримання домів. Бернард Шанлі, дорадник президента, каже, що додаткове забезпечення позичок стане в першу чергу в пригоді дрібним домовласникам, бо теперішні фонди вже майже вичерпані, а крім того призначилося нових прохань на позички висотою $200,000,000. Пересічна позичка виносить 450 дол. За словами Шанлі це єдині позички, які приносять урядові чистий зиск. — Крім цього закону президент підписав ще закон про скасування обмеження місячного часу для телефонічних розмов і кількости слів для телеграм, які висилають члени Конгресу на кошт уряду. За те обмеження кількости таких розмов і телеграм в цілому році залишається в теперішнім вимірі, тобто 1,800 хвилин на розмови, а 12,000 слів на телеграми. Позички на направу домів уділяє Федеральна Адміністрація Домів („Федерал Гавзінг Адміністрейшен").

● 14 осіб було поранено, з них дві тяжко, під час вибуху, що трапився на літунській базі в Вруклі, в Алабамі. Причини вибуху не подано.

СТЕЙТ ПЛЯНУЄ ПЕРЕБРАННЯ НЮЙОРКСЬКОЇ ПІДЗЕМКИ

Олбені, Н. Й. — Стейтовий губернатор Тамес Е. Дюї — звернувся до легіслятури з законопроєктом для створення перевозової ради з п'яти членів для перебрання і повної контролі підземної залізничої сітки міста Ню Йорку, щоб таким способом наладнати фінансовий недобір, який доходить до 50,000,000 долярів поточного року. Якщо буде б потрібне, перевозова рада мала б право підвищити ціну їзди підземкою до двадцять з половиною центів на місце дотеперішньої оплати десять центів. У посланні до легіслятури, губернатор заявив, що плян сплати дефіциту на підземці це тільки перший крок для рятунку міста від фінансової руїни. При організації перевозової ради губернатор мав би право призначити двох людей від себе, двох інших мав би призначити посадник міста, а п'ятого мали б дібрати ці чотири члени. Головна причина дефіциту, на думку губернатора, це закупно й керування автобусами, які не виплачуються. Дюї піддає думку, щоб продати автобусові підприємства приватним власникам, а обмежитися тільки до керівництва самими підземними лініями й електричними трамваями, де вони ще існують. Дальше підвищування податків від домів не доведе до цілі, каже губернатор, бо засоби транспортації повинні самі себе оплачувати.

ОБГОВОРЮЮТЬ СПРАВУ АМУНІЦІЇ В КОРЕЇ

Секретар оборони Чарлз Е. Вілсон сидить побіч ген. Джеймса Ван Фліта на пересłуханні в сенатському комітеті збройних сил, який перевіряє твердження ген. Ван Фліта про недостачу деяких родів амуніції в Кореї. Вілсон твердив, що „ми маємо амуніцію, потрібну для операцій на теперішню скалю."

Вілсон передбачує, що війська в Кореї матимуть досить амуніції

Вашингтон. — Секретар оборони Чарлс Е. Вілсон заявив перед сенатською комісією збройних сил, що американська армія в Кореї має доволі амуніції для боїв „на теперішні розміри", а незадовго буде доволі „для більш активних" боїв. Його заява це частинна відповідь на свідчення ген. Джеймса А. Ван Фліта, наче б у Кореї бракувало амуніції у деяких моментах. Вілсон і командувачі армії обговорювали справу амуніції в сенатській комісії при зачинених дверях, а цьому прислухався генерал Ван Фліт. Голова ген. штабу армії, генерал Дж. Лотон Колінс сказав, що загально беручи, війська Об'єднаних Націй ніколи не відчували недостачі амуніції чи то, коли треба було відбити атаку, чи коли треба було переводити свої операції. Одначе сенатор Гарі Ф. Бирд виявив, що під час свідчення ген. Ван Фліт не відступив ані на цаль від свого твердження, що амуніції справді бракує і що це перешкаджає успішним операціям у Кореї. Голова комісії сен. Леверет Салтонстал сказав репортерам, що він теж мав враження, що на Корейському фронті відчувалося недостачу амуніції, одначе не було випадку, щоб якийсь американський вояк утратив життя в наслідок того.

Белла Дод свідчить, що комуністи були дорадниками президента

Вашингтон. — Д-р Белла Дод, колишній член краєвого комітету Комуністичної партії, складаючи під присягою свідчення перед сенатською комісією внутрішньої безпеки, заявила, що комуністи дісталися на різні становища законодавчих дорадників у Конгресі, а навіть і до таких груп, що давали ради президентові. Дод була давніше професором економіки в Колюмбійськім університеті в Ню Йорку і була організаторкою комуністичної ячейки серед учительського збору. З свого досвіду вона знає, що комуністи просякли теж стейтове бюро виховання в Олбені і бюро шкільної ради в Ню Йорку. Досягнувши таких становищ, комуністи були спроможні затроювати уми студентів, казала пані Дод. При допомозі інших засобів комуністи були в спроможності мати вплив на яких 1,000 учителів і професорів в різних школах у стейті Ню Йорк.

Спротив проти численних слідств

Вашингтон. — Голова комісії неамериканських дій в Палаті Репрезентантів, Гаролд Г. Велд, дав собі легко раду з закидами інших членів комісії, що він пішов задалеко, коли кілька днів тому він у своїй промові через радіо передбачив, що треба буде прослідити духівництво, в справі інфільтрації церковних громад комуністами. Він сказав репортерам, що такої дискусії між членами комісії не було, одначе це не виключає такого слідства в майбутньому, якщо б зайшла потреба. Це висловлення сказав Велд тому, що після його промови, деякі конгресмени негайно висловили своє обурення таким ставленням, а конгресмен Франсіс Е. Валтер з Пенсилвані навіть заповів, що зголосить резолюцію, щоб голова комісії самочинно не проголошував публічно своїх намірів, як довго вони не були обговорені в комісії.

Кінцевий реченець висилання податкових виказів

Ню Йорк. — У бюрах внутрішніх прибутків цілі лінії людей вистоюють довгими годинами, щоб дійти до своєї черги для заплачення податку, якого висоту стверджує відповідний урядовець на підставі предявлених йому документів. Це пригадує загалові, що з 15 березня, в 12 годині вночі, минає реченець на висилання податкових виказів до місцевих федеральних бюр. Хто не дотримає реченця, буде караний. Щоб виминути кари, можна податковий виказ вислати поштою так, щоб поштовий штемпель мав дату 15 березня.

Поліцист під судом за брутальність

Ню Йорк. — Поліцист Джан А. Брулман поставлений в стан обвинувачення Федеральною судейською лавою в Брукліні за поламання Акту Громадянських Вольностей в тому, що побив 46-річного водія підземки, Франсіса Д. Галатіса. Візник це негритянин і, як стверджують свідки, поліцай руководився тут легковаженням негерської раси, і не дав арештованому візникові спроможности порозумітися з адвокатом в справі оборони, після арештування. Ця справа витягнула на денне світло дивне порозуміння між Федеральним Слідчим Бюром і нюйоркською поліцією, а саме запевнення від Еф Бі Ай, що ця установа не буде мішатися в справи нюйоркської поліції, коли це буде справа якогось негра. Департамент справедливости у Вашингтоні заявив, що такої умови не признає, а Еф Бі Ай заявило, що такої умови не було. Тепер, під час суду над поліціянтом, буде нагода насвітлити цю справу.

СХВАЛЕНО ПРОЄКТ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

Штрасбург, Франція. — 10 березня прийняли проєкт конституції, яка творить союз шістьох европейських держав, що зрікаються деяких своїх суверенних прав в користь нової европейської федерації. Ця федерація складається покищо тільки з шести держав, але якщо заіснує ця нова міждержавна форма організації, то це буде великий крок до замирення в Европі, бо до цього об'єднання належатимуть Франція і Німеччина, поруч Італії, Голляндії, Бельгії та Люксембургу. Проєкт цієї европейської конституції прийняли більшістю 50 і тільки п'ять делегатів здержалися від голосування. Цей проєкт піде під розгляд окремих парляментів, а 12 травня знову з'їдуться міністри закордонних справ, щоб узгіднити становища та зміни, що їх пороблять окремі парляменти. Найбільші перешкоди до об'єднання Европи виникають при вирішуванні питання округи Сари, та справи французьких заморських володінь. На останній дискусії французький делегат Жан Мореже заявив, що народи завжди змагатимуть до самостійної влади та висловив побоювання, що нова европейська федерація може попасти під німецький вплив. Англійський обсерватор лорд Говп виявив, що Англія не опустить Европи, хоч і не належатиме до европ. федерації.

Тріґве Лі атакує совєтський виступ проти Секретаріяту ОН

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральний секретар ОН Тріґве Лі промовляв у дискусії над вибором нового секретаря ОН і гостро атакував Совєтів за те, що не хотіли згодитися на його поновний вибір у 1950 р. Тріґве Лі підкреслював той факт, що Совєти уважають його за прихильника Америки, а одночасно американці твердять, що він давав працю комуністичним громадянам ЗДА. Він заявив, що „оця груба форма совєтського натиску відноситься не тільки проти нього, але і проти кожного іншого генерального секретаря, який не подобатиметься Совєтам, коли сповнюватиме свої обов'язки". Тріґве Лі урядує, проти „вета" Совєтів, на основі ухвали Генеральної Асамблеї. Але він твердить, що в теперішніх часах добре було б мати в ОН такого генерального секретаря, на якого погодилися б усі великодержави і якого вибрали б ОН. Лі критикував також комісію сен. Мек Карті, яка способом свого урядування може викликувати враження, що він прихильник комуністів, і тому давав працю американським громадянам, які запідозрені в нельояльності до цієї країни.

Стівенсон перестерігає Захід перед фальшивими надіями на зміни в Кремлі

Токіо. — Адлей Е. Стівенсон, переможений демократичний кандидат на президента З'єдинених Держав, що відбуває тепер поїздку довкола світу, перестерігав вчора Америку та західний світ перед фальшивими надіями на будь-які зміни в політиці Кремля після смерти Сталіна. Він вважає, що „це було б направду загрозливо для решти світу припускати, що в наслідок смерти Сталіна та наступства Малєнкова будуть будь-які зміни в совєтській закордонній політиці, або — будь-яке полегшення напруження". Токіо є першою зупинкою Стівенсона в його подорожі. Негайно після висадки його літака, Стівенсон почав низку конференцій з японськими і місцевими американськими цивільними й військовими представниками, а ввечорі був почесним гостем на прийнятті, яке влаштував для нього японський міністер закордонних справ Катзуо Оказакі.

Загострення ірансько-британських відносин

Тегеран, Іран. — Іранський міністер закордонних справ Гусейн Фатемі заявив, що вислав гостру ноту до уряду в Багдаді, в якій протестує проти того, що на ірансько-іракським кордоні діють англійські шпигуни під проводом бувшого секретаря англійської амбасади в Тегерані майора З. Джаксона. Фатемі заявив, що уряд Моссадеґа відкине англійські нафтові пропозиції з 20 лютого, тому, що в них „немає ясного становища, про що мав би рішати Найвищий Суд у Газі, а також тому, що англійці домагаються відшкодування і за ті роки нафтової спілки, в яких вона мала б була діяти. Іран погоджується дати англійцям таке саме відшкодування, яке англійський уряд давав своїм підприємцям за націоналізовану вугільну промисловість.

Іден і Доллес про поміч світові

Британський міністер фінансів Р. Ботлер промовляв на бенкеті Економічного Клюбу у нюйоркському готелі Астор перед тисячею визначних фінансистів, промисловців і підприємців. Зі слів високого гостя, присутні довідались, що британський міністер закордонних справ Антоні Іден порозумівся з державним секретарем ЗДА Дж Доллесом і що це порозуміння „принесе овочі, у днях, що наближаються, в багатьох частинах світу". Подробиці цього „порозуміння" незнані, хоч можна припускати, що воно торкається також посиленої участи Англії в загальному озброєнні Европи.

КОНВЕНЦІЯ ВТІКАЧІВ ЗЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАВІСИ

У Ню Йорку розпочався в готелі Бікмен Тауер з'їзд Християнсько - Демократичного Об'єднання, що ставить своєю метою звільнення країн за залізною завісою, знаходить підтримку з боку Національного Комітету Вільної Европи.

Помер Антін Дольницький

З Відня наспіла спізнена вістка, що там помер на 101-ому році життя, кол. радник двору, суддя найвищого Трибуналу Австрії, сучасник Івана Франка, визначний діяч і правник, Антін Дольницький. Ще недавно, бо 29. січня ц. р. вся Австрія відзначила 100-ліття Антона Дольницького. Бургомістр Відня складав йому особисто свої гратуляції, низка визначних високих урядовців склали йому свої візити, у всіх кінотеатрах висвітлювали картини з прийнять у нього, прапори Відня повівали на урядових установах в його честь, в пресі широко писали про нього. — Знимки і статті принесла також німецька і преса інших країн. В останньому листі до своїх рідних в Америці — Антін Дольницький описував свій ювилей, заявляючи, що всі ці святкування його не змучили ні на дрібку, та що він почувається здоровіше і сильніше, як будь-коли досі. І несподівано, неповний місяць після ювилею, Антін Дольницький помер у сні, залишаючи в смутку всю ближчу і дальшу рідню, розкинену по чотирьох континентах.

ДВА МІҐ-и ЗБИЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК НАД ЗАХ. НІМЕЧЧИНОЮ

Бонн, Німеччина. — Два совєтські літаки типу МІҐ-15, що мали комуно-чеські відзнаки, заатакували в середу 10-го березня один американський бойовий турболітак типу Тундеркет над західно-німецькою територією і збили його біля місцевости Фалькенштайн в північній Баварії у віддаленні 23 милі від чеського кордону. Пілот американського літака, лайтенант Воррен Дж. Бровн, врятувався на парашуті і був тільки легко скалічений, злетівши на галузя дерев. Американські літаки виконували звичайну патрульну інспекцію в районі чеського кордону, як два совєтські турболітаки нагло з'явились глибоко над німецькою територією та без причини і перестороги відкрили вогонь на нього. Майор генерал Труман Г. Ландон, головний командант американської авіяції в Европі, заявив, що два совєтські літаки із сателітсько-чеськими відзнаками були без сумніву над західно-німецькою територією, щонайменше у віддаленні 15 миль від чеського кордону. Під час їхньої атаки погода була цілком чиста й ясна, отже не могло бути жадної помилки. Американський високий комісар в Німеччині, д-р Джеймс Конант, назвав цей випадок „дуже важким" та заявив, що американські збройні сили в Німеччині „знатимуть, як на того роду напади реагувати". Негайно після випадку державний департамент у Вашингтоні доручив американському амбасадорові в Празі скласти „найгостріший протест". Ще не відомо, яку дальшу акцію плянує американський уряд і американські збройні сили проти тої явної агресії. Повідомлено тільки, що патрульних місій здовж чеського кордону не припиняться. Це не був перший випадок порушення суверенности Західної Німеччини Совєтами і совєтськими сателітами, бо того роду випадки продовжуються від часу, як між Сходом і Заходом зачалася „холодна війна". Все ж таки останній випадок належить до найтяжчих і він або йому подібні можуть мати найбільш непередбачені наслідки. Державний секретар Джан Фостер Доллес дав кореспондентам тільки коротке вияснення, що уряд З'єдинених Держав доручив своєму амбасадорові в Празі скласти „найгостріший протест", продовжуючи рівночасно „дуже серйозну перевірку" ситуації.

Польські червоні захопили 6 данських рибальських суден

Копенгаґен, Данія. — Тут офіціяльно повідомлено, що комуно-польська прибережна патруля в заливі Данціґу захопила минулої неділі шість данських риболовських суден з 23 членами залоги, скерувала їх до порту в Данціґу і там задержала. В поінформованих колах негайно звернули на цю акцію увагу, вважаючи її за польську відплату Данії за те, що вона ще досі не відповіла на польські домагання і не звернула літака совєтського типу МІҐ, яким минулого тижня один польський літун втік до Данії, прохаючи азилю, як політичний втікач. Проте, комуно-польський представник в Данії, негайно заявив, що задержання данських суден було „звичайною рутиною" тому, що вони на польських водах схоронились перед бурею, та що всі судна будуть звільнені, після відповідної перевірки та ствердження, що вони не були на польських водах в цілях шпигунства.

Совєти зміцнюють зв'язки з Китаєм

Москва. — Тут в колах закордонних дипломатичних представництв звертають окрему увагу на поодинокі факти в політиці нових кремлівських володарів, що свідчать про їхні намагання ще більше закріпити совєтсько-китайський алянс та зробити його базою совєтської закордонної політики. Кремль та його нові володарі без сумніву здають собі справу з того респекту, який мусить мати ввесь західний світ перед відповідною консолідацією такого величезного простору й його потенціялу, як його мають разом Совєтський Союз і Китай. На намагання Кремля закріпити таку консолідацію вказує призначення В. В. Кузнєцова новим совєтським амбасадором до Китаю, як теж і почесті, якими оточувано комуно - китайського прем'єра і міністра закордонних справ Чу Ен-ляя на похоронах Сталіна, призначаючи йому завжди місце біля нового диктатора Малєнкова. З другого боку цю спеціяльну увагу нових кремлівських володарів для Китаю вияснюється теж побоюваннями, що комуно-китайський диктатор Мао може дістати після смерти Сталіна всілякі „єретичні думки" й відмовити Малєнкову того респекту, що його він мав до Сталіна.

ВИСТУП УССР В ОН

В Економічній Комісії ОН для Европи, зголошено предложення Совєтської України про поміч середньо - і малоземельним хліборобам. Хоч проти предложення не було ніякого спротиву, проте інші країни, як Франція, Великобританія та Швеція заявили, що було б добре, якщо б самі комуністичні країни відповіли на запитник ОН про хліборобські справи.

АМЕРИКА ПОЧАЛА ДОСТАВУ ТУРБОЛІТАКІВ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

Београд, Югославія. — З'єдинені Держави почали вчора доставу для югославської армії бойових турбо-літаків, в рямках ухваленої програми військової допомоги для тієї країни, що має продовжуватися і збільшуватися в дальших місяцях. Вчорашня доставка складалася з чотирьох літаків, що їх перевезено кораблем до Данії, а опісля вони вже власною силою перелетіли до Німеччини і звідтіль до Югославії. Цим започатковано доставу для Югославії практично цілої американської повітряної фльоти в силі 100 до 200 бомбардувальників, бойових та інших літаків, як теж іншого військового устаткування і озброєння, включно з важкими гарматами і танками, вартостю багатьох соток мільйонів долярів. При цій першій доставі літаків відбулася відповідна церемонія, під час якої американський амбасадор заявив, що „значення цієї події зрозуміємо не тільки ми самі, але теж і всі ті, що бажали б позбавити Югославію її суверенности й незалежности". Югославський державний секретар для національної оборони зі свого боку твердив, що „військова допомога, яку ми одержуємо від З'єдинених Держав для оборони, становить дорогоцінний вклад для збереження волі і незалежности нашого народу та миру на наших кордонах."

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50
Число з суботи (з англійською частиною.		Saturday's issue (The Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОЛЛЕС ПРО „ДОБУ АЙЗЕНГАВЕРА"

Джан Фостер Доллес, секретар стейту, заявив під час останньої пресової конференції, що „Починається доба Айзенгавера, а скінчилася доба Сталіна". Це так у зв'язку з смертю Сталіна, бо газетним репортерам цікаво було знати, що думає така важна особа як Доллес про те, які наслідки матиме смерть Сталіна на міжнародній арені. Про це побажання Доллес знав і тому приготовив навіть відповідну заяву на письмі. Інакше годі було б кореспондентам цитувати дослівно його слова, подібно, як це є з відповідями президента держави в час пресових конференцій.

Думаємо, що Доллес висловився про ролю теперішнього американського президента в такий спосіб, що краще не можна. „Десять років світ відчував панівну, злобну силу Сталіна", заявив Доллес. Але тепер Сталін неживий і не може на нікого перелити свого престижу: „В час, як Сталін помер, людина, що визволила Західну Европу, стала президентом нашої великої Республіки з престижем, якому не має рівня в історії. Починається така нова доба, провідним духом якої є воля, а не поневолення, та в якій людські відносини будуть побудовані на братерстві, а не на пануванні одиниці. В ній, як це сказано в вступі до Чартеру О. Н., великі й малі нації користуватимуться рівними правами, гідністю і миром".

До цього міг би кожний з нас додати хіба тільки побажання, щоб Господь допоміг, щоб це все якнайскорше здійснилось. Але як воно може здійснитись, коли на тій самій пресовій конференції Доллес заявив, що смерть Сталіна дає світові кращі надії на мир. Ця вістка облетіла світ в тому самому часі, коли в Москві новий кремлівський кат запевняв совєтських невільників та цілий світ, що Кремль змагає тільки до миру, а навіть повторив Сталінову байку, що совєтська та капіталістична системи можуть в світі мирно існувати та мирно з собою конкурувати, хоч кожна грамотна людина знає, що це звичайна брехня, яка суперечить комуністичній азбуці. Доллес заявив, що не буде теж ніякої зміни в дотеперішній закордонній політиці ЗДА, себто в першу чергу в відношенні до СССР. Теж Маленков, виголошуючи свою першу промову як наступник Сталіна, підкреслив, що не буде ніяких змін, себто, що лінія Сталіна буде затримана на всіх ділянках, в політиці й господарстві, в внутрішній і закордонній політиці, включно з допомогою комуністам в Кореї і В'єтнамі.

Коли питали британський закордонний уряд, щоб він висловив свою опінію з приводу смерти Сталіна, він відмовився відповісти на питання про евентуальний вплив цього факту на хід дальших міжнародних подій. Приходимо до переконання, що мабуть було б краще і для департаменту стейту не займати ніякого становища в цій справі, а підождати, як будуть розвиватись дальші події, ніж говорити про нову добу і мир з Кремлем. Ми є за „нову еру" в світі, а в тому і „за добу Айзенгавера", але не в розумінні особи, хоч як поважаної й любленої, а в розумінні доби перемоги американських свободолюбних ідеалів. То тільки в тоталітарних державах треба робити з людей божків! Демократіям цього не треба; в них ідеали на першому місці, такі, як воля, братерство, гідність людини. На нашу думку „Доба Америки" була б гідною відповіддю в історії людства на „Добу Сталіна", бо це була б доба усіх вільних країн і народів у світі, доба вільного людства. Тільки і тоді годі припускати, що в такій добі можна буде замиритись з кремлівськими тиранами. В цій добі треба буде їх знищити, допомагаючи поневоленим народам скинути ненависне ярмо кремлівського тоталітаризму і московського імперіялізму.

„СТАЛІНСЬКІ ДНІ" В БРИТАНІЇ

(Від нашого кореспондента в Лондоні)

Вістка про недугу а потім про смерть Сталіна викликала в цілому світі велике зацікавлення. В Лондоні і в цілій Британії інформації з Москви і про Москву стоять на першому місці в пресі і. в розмовах між людьми. Лондонський англієць, коли починає розмову з незнайомими людьми, особливо з чужинцями, то ніколи не торкається відразу політичних справ. Він починає церемоніяльним способом говорити про погоду, а вже пізніше може запитати вашого погляду на ту чи іншу політичну справу.

Тепер ця здержливість перестала діяти: в ресторані, в підземній залізниці, в автобусах люди незнайомі висловлюють свої погляди, здогади, сумніви і надії вголос. В цих виявах бачите „публічну опінію" громадян Британії.

Кожному цікаво знати, що буде далі. Коли довідаються від вас, що ви були в Москві і знаєте Росію, то вже на вас дивляться як на „знавця" і до вашої думки уважно прислухаються.

Всіх цікавить у першу чергу, чи смерть Сталіна зменшить чи збільшить небезпеку війни. Тому хочуть знати, чи з наступником померлого диктатора буде можлива „чесна гра" (fair play). Британці вже переконалися, що з Сталіном „чесна гра" неможлива. Він поміг виграти війну проти Гітлера, але зовсім не думав про мир з вчорашніми своїми союзниками. Тому надія на тих, що прийдуть після Сталіна, надія на їх поміркованість, і миролюбність.

Звичайно, преса в Британії і радіо дали багато місця для оцінки особи Сталіна і його політики. Преса містить спомини тих людей (англійців і чужинців), що мали нагоду зустрічати Сталіна. Друкуються уривки з книги Л. Фішера — „Життя і смерть Сталіна", спомини сера Бруса Локварта, що був уповноваженим справ британського посольства в Москві в 1918 році і міг бачити Сталіна ще в малій ролі — комісара для справ національностей.

Назагал, преса висловлює погляд, що після Сталіна прийдуть люди ще менше ознайомлені з фактами міжнародного життя, ще більше вірні фанатизмові „всесвітньої революції" і захоплені російським імперіялізмом.

„The Times", — передовий щоденник в міжнародній політичній інформації, — вмістив оцінку Сталіна на цілу сторону газети (6 березня). З цієї статті, написаної з великим знанням російського большевизму і його провідників, бачимо, однак, що англійські експерти свідомо замовчують рішальну проблему для будучности совєтської імперії — національну. Не згадує автор статті про те, що Ленін призначив Сталіна в 1917 р. „комісаром для справ національностей" для того, щоб через нього, як грузина, приспати увагу неросійських народів і поширити владу російської комуністичної партії на неросійські території. Революцію на Сході Европи „The Times" трактує, як єдиний процес: нема згадки про боротьбу народів проти Москви, нема згадки про злочини народовбивств, за які відповідає в першу чергу Сталін. Автор статті має намір показати доброзичливість Британії супроти Росії і її претенсій на панування над територіями, включеними до Совєтського Союзу .Тому автор свідомо фальшує дійсність. Він пише, що совєтська армія в вересні 1939 р. „рушила, щоб знов захопити білоруські території, уступлені Польщі договором у Ризі в 1921 році".

Отже — про Західну Україну — ні слова! Автор статті згадує про Україну в зв'язку з маневром Сталіна з 1944 року: утворити „окремі" армії і „окремі" міністерства закордонних справ в Україні та Білорусі, щоб мати більше голосів в Об'єднаних Націях.

Призначення Маленкова головою уряду СССР преса прийняла як знак, що холодна війна може загостритися. Загальний погляд на внутрішні відносини в СССР: на початку буде тиша, суперники будуть міряти потайки свої сили. Пізніше, думають, дійде до зудару між претендентами на Сталінову спадщину. „The Manchester Guardian" пише: „Чекаймо і будьмо готові"!

П. А.

„ОСВОБОЖДЕНИЕ"

До наших рук попав новий часопис російською мовою: „Освобожденіє", орган міжнаціонального революційно-демократичного руху народів СССР.. Часопис видає редакційна колегія, що складається з представників різних народів, які живуть в СССР. Друкується часопис російською мовою, що є державною в СССР і тому творить єдиний засіб порозумітись з усіма емігрантами що походять з території СССР. Число, що його ми маємо, містить в собі редакційну статтю, три статті авторів росіян, а саме: проф. Федотова, Боріса Івіна і В. Донскої, одну статтю калмука Шамби Балінова, одну статтю кавказця Вазіра Рамадана і два репортажі: про Кавказьку Конференцію з Деклярацією, що затверджена Конференцією, та про конференцію всіх українських партій в Мюнхені з прийнятою конференцією резолюцією.

Отже бачимо, що тон часописові задають тут росіяни, але яка колосальна різниця між цими трьома російськими авторами і тим, що досі ми читали російською мовою. Ці автори дійсність бачать тверезими очима, а не переломлюють її через призму своїх бажань. А що це дійсно так, хочемо подати тут приклад статті російського автора В. Донскої: „Давно пора", яка яскраво характеризує ставлення кращої частини російської еміграції до міжнаціонального революційно - демократичного руху народів СССР. „Вістка про те, що передбачається видання нового російського часопису, мене порадувала. Давно пора! Набридло читати реакційні, білогвардійські, власовські і фашистські часописи та журнали. Треба ж нарешті нам заговорити дійсною мовою російського народу, — цього давно від нас чекають... Щоб російський народ відсахнувся від Заходу, досить показати йому деякі числа „За Свободу" чи „Голосу Народу" з їх гітлерівськими лампасами, з націстськими фотографіями. Тоді російський народ скаже, що сталінська пропаганда говорить таки правду, що дехто збирається його „визволити" за гітлерівським зразком. Я хочу прохати новий російський часопис йти другим шляхом до російського народу. Треба казати правду, а правда є в тому, що всі оті „господа"... від сподівань трудового російського народу так далекі, як небо від землі. Коли часопис: „За Свободу" друкує нацистські фотографії, то ми йому мусимо твердо сказати: дякуємо вам за таку „свободу", нам вона не потрібна! Російський народ не бажає такої свободи! Серед нас, післявоєнних емігрантів, є чимало людей, що попали під вплив реакціонерів. Але не всі стали реакціонерами, не всі стали прогітлерівськими „пораженцями" аби лише догодити власовцям. Є інші росіяни, які тероризовані реакційною пресою, але залишились вірні правді. Ці люди безоговорочно визнають право всіх народів СССР будувати своє життя по свойому. Для нас українці не є „малоросами", а таки українцями. Для нас нещастя кавказців є нещастям і ми не хочемо про це мовчати, як зробив це „з'їзд" повоєнних емігрантів. В складі СССР є РСФСР, а трудовий люд РСФСР боротиметься за вашу свободу, як за свою, бо йому не потрібна імперія, а потрібна Воля. Один лише той факт, що на чолі КЦАБ поставлений реакційний імперіяліст Мельгунов, для російського народу говорить сам за себе. Я певна, що новий російський часопис буде користатись великою увагою у всіх представників народів СССР, а не лише у росіян. Особливою ж увагою обдарують його західні народи СССР, які в останню війну боролись проти обох тиранів за свою свободу. Не так, як „наші" власовці..."

Ця стаття характеризує шлях, що на нього ступив цей новий російський часопис. Від себе бажаємо йому якнайбільшого поширення серед усіх пригноблених народів СССР, бо лише така мова росіян нам зрозуміла і близька; вона свідчить, що російський народ, відмовляючись від імперії, зараз же має всіх пригноблених російською імперією своїми щирими друзями.

О. Ч.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Микола Чубатий

ВІКТОР ДОМАНИЦЬКИЙ

Проф. Віктор Доманицький

В січні цього року минуло шістдесят років життя проф. Віктора Микол. Доманицького, визначного українського вченого, агронома та професора високих шкіл на еміграції. З іменем проф. В. Доманицького зв'язана доба найкращого розвою Українського Технічно-Господарського Інституту в Реґенсбурзі, якого він був ректором три роки. Проф. Віктор Доманицький належить до скромних людей; це тип громадської працьовитости, солідности, організаційного таланту та вкінці твердої характерности.

Професор-Ювілят живе серед нас в Америці, в Міннесоті, працює фізично і так заробляє на своє життя.

Проф. Віктор Доманицький уродився на Київщині, в селі Колодисте, 24 січня 1893 року. По скінченні клясичної гімназії в Києві вписався на Математично-Природничий Факультет київського державного університету ім. св. Володимира, студіюючи природничі науки. Університет покінчив скоро перед покликанням до військової служби (1915). Революція застає його прапорщиком царської армії. Молодий Доманицький як військовик, віддається службі Української Народної Республіки.

Після окупації большевиками України Доманицький спершу лишається на рідній землі в переконанні, що й серед большевицької дійсности потрапить корисно працювати для свого народу. Одначе в перших роках воєнного комунізму він зорієнтувався, що українському народові він краще зможе служити поза Україною. Тому в травні 1922 йде на еміграцію.

Свою солідну природничу освіту на київськім університеті Віктор Доманицький доповняє на спеціяльній школі, Господарсько-Рільничій Академії в Берліні, та як всесторонньо образований агроном-економіст зв'язується тісніше з Українською Господарською Академією в Подєбрадах, та з Українським Вільним Університетом в Празі, як професор тих двох українських високих шкіл на еміграції.

Коли Господарська Академія в Подєбрадах в тридцятих роках вибивається до становища одної із найкращих рільничо-господарських шкіл Чехо-Словаччини, то в цьому поважна заслуга теж професора Віктора Доманицького, правдивого ентузіяста української агрономічної науки та знаменитого професора викладача. На українській Вільнім Університеті проф. Доманицький викладав соціологію стягаючи на свої глибоко наукові та ясні виклади десятки молоді.

Рівночасно він розгорнув живу наукову працю, чого плодом було його кільканадцять наукових праць опублікованих в різних мовах та в різних виданнях.

В поважній мірі завдяки проф. Доманицькому Подєбрадська Господарська Академія доволі ціло зі своїм научним майном перенеслася до Німеччини, коли на Прагу наступили російські большевики, та розложила свій новий варстат праці в Реґенсбурзі, в Баварії. Неначе стверджуючи ці заслуги професора Доманицького професорська колегія Академії вибрала проф. Доманицького Ректором тої школи, переорганізованої головно завдяки йому в Технічно-Господарський Інститут.

На становищі керманича Інституту проф. Доманицький дав докази не тільки своєї рідкої працьовитости, але також підприємчивости та організаційного хисту. І тут, на новій чужій землі, серед незвичайно важких обставин, в часі упадку Німеччини та приходу американської окупаційної влади, проф. Доманицький потрапив вести свою установу серед багатьох трудностей до щораз кращого ступеня розвою. Три роки проводу професора Доманицького в Технічно-Господарськім Інституті це зразок праці вченого на громадській ниві. Свою винахідчивість, свою підприємчивість та запал він умів передати не тільки професорам, але також студентству.

Ректорська праця в реґенсбурзькій високій господарській школі не стояла йому на перешкоді, щоб рівночасно совісно сповняти обов'язки професора Українського Вільного Університету, перенесеного тоді теж з Праги до Мюнхену та працювати науково в українських та чужих публікаціях.

Проф. Доманицький людина твердого характеру та вчений, якого національна гідність все стояли і стоять на першому місці. З відкриттям діяльности Науково-Дослідчої Програми при Рошіен Фонд (пізніше Іст-Юропіен Фонд) дехто заохочував теж і проф. Доманицького покинути фізичну працю та користаючи з допомоги того фонду та братися за наукову працю. Проф. Доманицький вкінці дав себе наклонити, щоб старатись дістати наукову стипендію. Але як він тільки зорієнтувався, що в цій установі „наукові досліди" ведені під кутом інтересів зберігання російської імперії та закривання дійсного життя неросійських народів та України, проф. Доманицький перервав всякі розмови на тему своєї наукової стипендії. В листі до автора цеї статті виразно заявив, що воліє свою фізичну працю, ніж так звану наукову працю в таких обставинах.

В шістдесятліття свого трудящого та корисного життя проф. Доманицький, на жаль, відірваний від варстату своєї наукової та професорської праці, але шанований і цінений тими, що знають його вартість як організатора українських студій. Тому теж як діючий Голова Наукового Товариства ім. Шевченка вважаю моїм милим обов'язком звернути увагу українського громадянства поза Україною на заслуги нашого Дійсного Члена та бувшого Ректора Українського Технічно-Господарського Інституту, професора Українського Вільного Університету, співробітника Енциклопедії НТШ з шістдесятліттям його заслуженого життя. Все ж таки факт ,що український вчений і ректор української високої школи стрічає своє шістдесятліття на фізичній праці в багатій Америці, повинен палити огнем тих, що відповідальні за провід українського громадського життя в Америці. Проф. Доманицький покликаний до іншої праці ніж ця, що він її нині виконує.

ПАРАНА У БРАЗИЛІЇ РОЗБАГАТІЄ

Журнал „Рідер'с Дайджест" передає за тижневиком „Сатердей Івнинг Повст" сенсаційну відомість, що провінція Парана ,у південній Бразилії, є на шляху до великого багатства. Там зачалась гарячка закупна землі під кущі кави, яка нагадує „золоту гарячку" з-перед 100 років у Каліфорнії.

Досі садили кущі кави і вели продукцію кави на велику скалю у провінції Сао Павло (по портуґальськи вимовляється Савн Павлю), зараз на північ від Парани. Через це місто Савн Павлю, у тій же провінції, раптово виросло на великий бизнесовий центр, з населенням коло 2,200,000.

Однак земля в Савн Павлю уже не така врожайна, коли дещо на південь у Парані червона земля видає втроє а то й вп'ятеро стільки кави. Отож плянтатори зараз рушили на полудне і скуповують землю по вищих цінах, щоб там розвести вирощування кущів кави на широку міру. Вартість землі в Парані уже підскочила з 3 дол. до 200 дол. за акер. Уже напливають туди і спекулянти, які хочуть використати „коньюнктуру".

У Злучених Державах дуже заінтересовані бразилійською кавою тому, що вона найкраща з усіх родів кави продукованих в західній півкулі, і що Америка імпортує з Бразилії дві третини всього імпорту кави. Також, як відомо, кава в останніх роках подорожіла, коштом, розуміється, американського народу.

Парана займає маленький простір Бразилії, всього 30,000 квадратних миль (1% всієї території). Вона притикає до Атлантику, від столиці Ріо де Жанейро віддалена яких 350 миль на полудне.

Як відомо, власне в Парані найбільше живе українців які поселились у Бразилії протягом близько 60 років. Українські осередки в Парані є у місті Куритиба (150.000 населення) та в містечку Прудентополіс, де вже є українські установи й часописи.

Микола Понеділок

ГЕНІЯЛЬНИЙ ГІНЕКОЛОГ

(Замість рецензії на совєтський фільм, що висвітлюється в Ню Йорку)

Совєти вже встигли прислати до Америки найновіший свій „кіно-шедевр" під назвою „Сільський лікар". В ньому робляться спроби всіма можливими і неможливими засобами оспівати передову колгоспну медицину і фармацевтику. Зрозуміло, прославляючи лікарський і аптечний ентузіязм на селі, режисер не забув вплести сюди і мудру політику кремлівської партії разом з найбільшим і найгеніяльнішим доктором і сцілителем Йосипом Вісаріоновичем.

Отож такі широкі проблеми, накреслені в фільмі, спонукують більш докладніше зупинитися над цим незвичайним культурним надбанням большевицького раю.

Почнемо...

Одного комуністичного дня партія і сам рідний вождь і стратег посилають в невеличке село на працю молоду лікарку. Вона приїжджає до лікарні з партійними паперами й інструкціями. Але... Ось в цьому „але" все горе криється. Колгоспники зустрічають столичну інтеліґентку без жадних овацій і привітальних промов. У фільмі ця сцена досить поверхово показана. Тому невідомо, чому щасливі мешканці організували новій людині таку, можна б сказати, дисциплінову зустріч.

Глядач може лише догадуватися: одно з двох напевно — або не люблять партійця на селі, або просто розсердилися, що лікарка, замість бочки порошку для бліх, привезла усім осоружні урядові настановлення.

Отже, напочатку лікарку всі погризли поглядами, опісля почали екзаменувати.

Повитріщали на неї очі, а в очах просвічується цікавість: „Ану, що ти можеш робити, пташко сизопера".

Сизопера виявилася майстром на всі руки. Вона обходить хворих і одним-єдиним поглядом і слівцем вириває їх з лап смерти і ставить в ряди щасливих будівничих колгоспного життя.

Ось вам одна кольоритна сцена: Лікарка йде генеральською ходою серед недужих. Одна жінка в гарячці кидається з одного боку на інший.

Лікарка знає що зробити.

Кладе свою партійну руку хворій на чоло. Гарячка блискавично зникає. В очах недавньої хворої поблискують веселі п'ятикутні зірки...

Оточення принишкло, дивується. (Бо й є чому!). Партійний спеціяліст відходить, передаючи наглядачці усну складну рецепту:

— Дивіться за жінкою... і контролюйте живчик.

А наглядачка у відповідь засміялася на тридцять два зуби, а її сміх майже казав:

— Не турбуйтесь, докторе, коли у вас така цілюща рука — то тріюмф медицини забезпечений.

Безумовно, після цієї події медика полюбили всі колгоспники. Вона стає героєм...

Наступного дня починається гаряча праця в амбуляторії. Доктор приймає по-черзі колгоспних хворих. Всі вони, виявляється, мають легенькі, майже симпатичні хвороби — то бородавка на руці розболілася — треба її дезинфектувати та обв'язати, то пальчик на нозі трохи засвербів від поту — треба припудрувати. Людей з загрозливими хворобами ні одного не видно. Напевно ті сидять вдома і лікуються читанням історії Всесоюзної комуністичної партії (большевиків).

Правда, один колгоспник прийшов таки з важливою справою. В нього нагло почав жартувати апендикс. Лікарка положила його на стіл, вирізала і відкинула шматок кишки — і хлопець на другий день побіг вже на поле будувати безклясове совєтське суспільство. Побіг рожевий, з стовідсотковою веселістю. Поперше, радів, що позбувся апендикса, а подруге, — що по вуха закохався. І в кого? В лікарку. Саме тоді, як вона його розіп'яла на столі та оглядала і різала його внутрішню анатомію.

Медичка не лишилася в боргу — теж закохалася.

За декілька тижнів випадкове знайомство перетворилося в хронічну любов.

Вони ходили на поле, заглядали один одному в вічі і перекидалися словами та зітханнями. Всі їхні любовні діялоги були витримані в стилі соціялістичного реалізму. Можливо, дехто не знає, як виглядають діялоги в такому стилі — приводжу один з них для ілюстрації.

Обоє стоять серед широкого поля і мліють-п'яніють від закохання. Ось він рукою торкається її руки і соромливо каже:

— Яка гарна наша радянська країна (Бачите!).

Помовчав. Мабуть на хвильку занімів від захоплення. Далі здобувся ще на декілька ліричних слів.

— І як нам щасливо і легко живеться!

Лікарка, певно, партійно теж непогано підкована, відповідає совєтському Ромео:

— А справді легко. Але як побудуємо комунізм — ще легше буде.

На цьому партійна любов закінчується і закохані екземпляри поспішають додому.

***

Одного разу до лікарні привезли жінку, яка сподівається вперше мати дитину. Майбутню маму примостили на спеціяльному ліжкові. Вона нервується. Медичний персонал теж хвилюється і гарячково приготовляється до прийняття дитини... Кип'ятять воду... Проварюють інструменти... Опустили фіранки на вікнах, щоб з вулиці ніхто не заглядав на таку інтимну справу... Лише зі стіни, з дубової рямки ,дивиться на жінку, яка збирається ось-ось родити, сам рідний товариш Сталін.

Дивиться геніяльний і всміхається в широчезні вуса.

Не вірю своїм очам, протираю їх, дивлюся ще раз на екран — ні, справді, на породіллю глядить кремлівський батенько. Тріщить голова від здогадів. Для чого його портрет примостили в такій кімнаті?! Щоб його образ улегшував пологи? Чи щоб його сонцесяйний погляд охрещував щойно народжене дитятко?! Чи одне і друге разом. За своє тридцятилітнє життя бачив скрізь портрет мудрого „маршаліссімуса", як його перед смертю почали називати. Бачив в свинофермі, в крамниці, де продають дьоготь, в лазні. В Одесі по вулиці раз провозили бочки, на яких червоними буквами було виведено: „Асенізаторна артіль імені Сталіна". Теж бачив. Але думав, що до родільного кабінету вождь не добреде. Помилився... Добрів...

Отже, треба докінчувати. Пологи при допомозі лікарки, акушерки і портрета товариша Сталіна пройшли нормально. Народився хлопчик. Ось він вперше ковтнув совєтського повітря і крикнув „Ура"...

Лікарка бездоганно здала найтяжчий екзамен. Вона стає невід'ємною частинкою колгоспного села. Її посилають делеґатом на московський з'їзд гінекологів.

Приїжджає вона до Москви. Величезна заля з'їзду. Тут зібралися спеціялісти-медики з усіх кінців совєтського раю. Жінки і чоловіки, старі-сиві і молоді-зелені.

На підвищенні президія з'їзду, а за її спиною, на всю ширину стіни прибито малюнок головного гінеколога з густими вусами, огірковим носом, зодягненого в просту солдатську шинелю...

Власне, столицею і з'їздом і закінчується фільм-шедевр московської ордена Леніна кіно-студії під назвою „Сільський лікар".

Нема де правди діти, фільм має величезну наукову і пізнавальну цінність. До цього часу ми знали, що товариш Сталін був геніяльний вдохновитель і „освободитель", інженер і революціонер, новеліст і піяніст, зоолог і філолог. З найновішого фільму, що примандрував до Нового Світу, ми довідалися, що мудрий вождь перед смертю став ще й надзвичайним гінекологом.

Якщоб так Йосип Віссаріонович був потягнув ще так рочок-два, ми цілком певно були б побачили його ще й як неперевершеного балетмайстра й оперового співака. Але не довелось. Побачимо куди заавансує „геніяльність" нового „вождя".

Інж Іван Гордіюк

ПРОЄКТ УКРАЇНСЬКОЇ ОСЕЛІ В НЮ ЙОРКУ

Метою цієї статті є детальніше ознайомлення ширшого українського громадянства міста Ню Йорку та його околиці про проєкт Товариства Українських Інженерів в Америці з осідком в Ню Йорку збудувати за певних умов Українську Оселю (Ukrainian Village) в Ню Йорку. За цей проєкт зацікавлені найдуть більш вичерпний матеріял в журналі „Вісті Тов. Українських Інженерів в Америці" ч. 5 за вересень — жовтень 1952, котре можна купити в названому товаристві на 1 St. Marks Place коло 3-тої Ave. в Ню Йорку.

Крім того інж. М. Букосмський в статті „Інженери плянують житлову кооперативу", поміщену незамітно на 4-й сторінці „Свободи" з дня 22 січня 1953 подав ще інші інформації. Я, як другий член ініціятивного гуртка, хочу подрібно піддати під увагу поважний і легкий до здійснення плян Т-ва Укр. Інж. про Українську Оселю.

Не є тайною, що понад 10 тисяч наших громадян українського походження мають власні доми в Ню Йорку, але вони є розпорошені, розкидані по великому місті та його околицях, і ніде на мапі міста не найдете якусь „Ukrainian town чи village", як Chinese town і т. д. Ці люди, особливо їх діти, підлягають дуже скорій асиміляції, бо не кожний годен менших дітей посилати до української школи, пласту, балету і т. д., котрі знаходяться лише на відомому „нашому" Іст-сайд Ню Йорку. Тепер, коли приїхало свіжих пару десятків тисяч імігрантів до Америки, настав час використати кооперативний закон держави і по всіх більших українських скупченнях як в Ню Йорку, Шікаго, Филаделфії, Дітройті і т. д. побудувати Українські Оселі в одному місці в місті включно як це буде можливо з українськими назвами вулиць, зі спортовим майданчиком, церквою, народнім домом, чи хоч читальнею - клюбом, діточим садком і т. д. На підставі кооперативного закону з 20-го квітня 1950 року держава позичає аж 85% вартости нового дому зі сплатою на 40 літ, по 4%. Коли скажемо однородинний (відокремлений) дім на 4—5 кімнат буде коштувати 10—15,000 (в залежності від матеріялу) то власник, чи кандидат на новий дім в Українській Оселі мусітиме зложити до мешканевої кооперативи готівкою лише 1,500—2,250 долярів, решту доплатить значить позичить держава на малі місячні сплати. Під увагу прийдуть як однородинні чи двородинні доми, відокремлені з власним городом, так і окремі мешкання в великому „гавз") на 6-8 поверхів з витягом, більшим спільним городом та спортовим майданом. Будуть розроблені детальні проєкти таких домів на 3—4—5—6 кімнат з відповідними кошторисами, і кожний кандидат після своїх родинних потреб вибере собі один з них, зглядно замовить собі у нашого архитекта власний плян свого дому. Коли ж хтось з певних причин ще тепер не є рішений на власний дім, то може проголоситись лише на відповідну парцелю, з тим, що дім собі пізніше сам побудує, евентуально парцелю продасть комусь з інших членів мешканевої кооперативи. Цим він запевнить собі певний кавалок землі в Українській Оселі.

Ідеально було б побудувати одну велику Українську Оселю хоч на 100 родин в одному місці.

Всіх, що бажають стати власниками дому, чи купити парцелю, прошу слідкувати за оголошенням в „Свободі". Для попереднього підрахування кількости бажаючих оселитись в власній Українській Оселі ласкаво прошу повідомити листовно ініціятивний гурток при Т-ві Укр. Інж. і відповісти на ці основні точки: 1) Ім'я та прізвище, 2) адреса, 3) хочете мати власний дім, чи лише мешкання в чиншовому домі, 4) на скільки кімнат рефлектуєте включно з кухнею, та окремою лазничкою, 5) в якій дільниці міста бажали б Ви вибудувати Укр. Оселю. Листи вишліть негайно на адресу:

„The Society of Ukrainian Engineers in America" — (Ukrainian village)
1 St. Marks Place, New York 3, N. Y.

Всі інші питання та неясности будуть спільно обговорені на ширших сходинах зголошених кандидатів, до Української Оселі. Треба від кожного лише доброї волі придбати власний дім в чисто Українській Оселі та мати коло 2,000 готівки і ми вибудуємо, використавши вигоди кооперативного закону, гарну, велику Українську Оселю, де в тісному сусідстві, в виключно українськім середовищі, немов десь на рідних землях, заживемо як рідні брати, де наші діти в зелених садках та на спортових майданчиках будуть весело бавитись між собою, уживаючи рідної мови, та рідного співу, а ми, старші, у вільний час посідавши під широкими, золотистими соняшниками з вдячністю згадуватимемо на ініціяторів Української Оселі та благородний кооперативний закон, що дав змогу соткам українців зажити спільною, компактною масою як в рідному краю — на далекій Україні.

Зголошуватись можуть усі українці, як нові, так і старі імігранти, бо чим більше, тим краще. Чим більша буде Ккр. Оселя, тим краще буде осягнути чисто український стиль та дух цеї оселі, тим легше буде спільними силами в центрі цеї оселі вибудувати церкву, школу, народній дім, діточий садок, спортовий майдан, купелевий басейн і т. д.

При цій нагоді, на закінчення, хочу попросити шановного читача не утотожнювати мешканеву кооперативу, котру хочемо щойно заснувати і котра вибудує Українську Оселю з уже заснованою також українською будівельною корпорацією. Цю останню заснувало 18 членів з членським уділом 1,000 долярів від кожного члена, і в березні місяці ця корпорація зачне на чисто торговельних засадах будувати і потім продавати доми усім, хто захоче купити, без огляду на народність, расу і т. д. Так само буде будувати і на замовлення на парцелях замовляючих. Канцелярія міститься в студіо В. Авраменка, 4 St. Marks Place, New York, N. Y.

Як плянована мешканева кооператива, що вибудує Українську Оселю так і вже заснована корпорація, котра певно буде мати повно праці і при будові Української Оселі, особливо для тих, ще не рішених, що тепер закуплять лише парцелі, а доми в Укр. Оселі будуватимуть пізніше — це є витвір творчого духа молодої української іміграції та доказ живучости та творчости нашої нації.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Створено Відділ Українського Лікарського Т-ва.

В останніх часах кількість українських лікарів у Филаделфії та сусідніх стейтах зросла настільки, що зродилася потреба заснування тут власної фахової організації. 7-го лютого ц. р. відбулись у Филаделфії установчі збори, на які численно з'їхались лікарі та дентисти українського походження із стейтів Пенсилвенії, Ню Джерзі, Делевар, а навіть із Балтимор й утворили тут окрему філію Українського Лікарського Товариства в Америці, централя якого перебуває в Ню Йорку. Збори вибрали управу Філії в такому складі: голова д-р Е. Гарасим і члени управи: д-р Р. Голубінка, д-р М. Корнилів, д-р Е. Новосад, д-р А. Сокальчук, д-р Е. Хмілевський та д-р стоматолог Дарія Кострубяк-Блавацька. Новозаснована Філія поставила собі за завдання всіляко допомогти своїм членам у фаховому удосконаленні, підшуканню праці чи здобуттю „лайсенсів" (дозволів на працю), тіснішому контакті з своїми колегами — американцями українського походження, підготові до майбутньої співпраці з американськими лікарями вже в лавах Американської Лікарської Асоціяції, плеканні кращих традицій українських лікарів, товариському співжитті і т. д.

На закінчення зборів д-р Анд. Сокальчук, що працює як науковець - фізіолог при Темпел Університеті, виголосив дуже актуальну та добре обґрунтовану науково доповідь про „коронарну циркуляцію", яка викликала живу дискусію.

Милу несподіванку зборам зробили гості з Ню Йорку, українські лікарі: Я. Восвідка і О. Любчак у проводі з головою Централі Лікарського Товариства д-ром Р. Осінчуком.

Наступні збори Філії призначені на суботу 21-го березня з відповідним рефератом та товариською склянкою чаю.

Філія Т-ва дуже просить колеґ, яким зручніше відвідувати Филаделфію, ніж Ню Йорк, подати свої адреси секретареві Філії: д-р Р. Голубінка, Кенсінґтон Госпітел, 136 Вест Даймонт стріт, Филаделфія, Па. — **М. В. К.**

Північна Дакота

Святкування роковин Незалежности і Соборности У. Н. Р.

Від довшого часу екзекутива стейтової філії УКК в північній Дакоті вела підготування, щоби у всіх місцевостях, де живуть українці, відбути організовано святкування з нагоди 35-літних роковин проголошення незалежности України і 34-тих роковин Соборности. Підготовка дала гарний вислід, бо крім святкування українськими середовищами добре зорганізовано також інформації для американської преси і радіостанцій в цілім стейті. Про Українську Державу, відновлену 35 літ тому, а також про героїчну боротьбу українського народу проти комуно - большевизму заговорила вся щоденна американська преса в Північній Дакоті, поміщуючи прихильні статті, закликаючи американців звернути увагу на 45-мільйоновий український народ. Статті про 35-ліття проголошення Української Держави помістили щоденники „Фарго Форум", „Бісмарк Трібюн", „Мінот Дейлі", „Дікінсон Прес", „Гренд Факс Геролд" і „Бісмарк Капітол", звертаючи увагу амер. суспільности, що Україна перша впала жертвою комуністичної агресії, а рівночасно дальше веде героїчну боротьбу з наїзниками. Всі ці статті були поміщені між 22 і 25 січня, повідомляючи рівночасно, що 25 січня, в неділю, відбудеться святкування по всіх українських осередках і що відбудеться українська радіопрограма. В неділю 25. II. 53. з найбільшої радіостанції Бісмарк надано українська авдицію, яку трансмітовано на інші радіостанції як Мінот, Джеймс, Фовв, Дікенсон, охоплюючи тим цілу Півн. Дакоту. В програму входила коротка промова англ. мовою про акт проголошення УНР, її змаг до волі і незалежности і теперішну боротьбу УПА. Коротку святочну промову виголосив через радіо голова філії д-р Антін Жуковський. Після цього було надано кілька патріотичних пісень. Радіопрограма зробила велике враження так на своїх, як на американців, бо дуже багато людей прихильно висказувалися і просили більше таких авдицій.

Крім загального святкування, відбулися у всіх укр. церквах святочні відправи в намірені укр. народу, з відповідними проповідями отців парохів, а також скромні академії чи тільки промови в залях. Годиться при тім згадати, що це перше того року організоване святкування має свій вплив і є вислідом праці кількох членів управи стейтової філії УКК як пп. Степана Глебічука, Миколи Прокопа, Василя Мельника, а головно голови філії д-ра А. Жуковського, який перевів все з подиву гідною вмілістю, фінансуючи багато річей власними фондами. Управа філії УКК з нагоди 35-ліття рішила купити комплет книжок про Україну англ. мовою до всіх важніших бібліотек в цілім стейті.

Д. Б.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ І БІЛОРУСІВ ІЗ СХІДНЬО - ЕВРОПЕЙСЬКОГО ФОНДУ

Містер Давид Мунфорд, директор фонду, оголосив сьогодні, що для українських та білоруських студентів, які недавно приїхали до З'єдинених Держав, як утікачі з Совєтського Союзу, буде виділено з Фонду Східньої Европи кілька стипендій на покриття цілої або частини плати за навчання в 1953-54-му академічному році.

Фонд Східньої Европи заснувала Фундація Форда з метою допомогти недавнім утікачам з Совєтського Союзу ввійти в американське життя. „Видача цих стипендій становить одну з ділянок діяльности Фонду, що має на меті спеціяльно допомогти українським і білоруським студентам, яким високу освіту перервала друга світова війна" — сказав містер Мунфорд.

Щоб дістати стипендію, аплікант повинен відповідати таким вимогам: він має бути не старший за 35 років; має жити в З'єдинених Державах; якщо він виїхав з теперішньої території Совєтського Союзу не раніше, як 1339 року; якщо він знає англійську мову; якщо його вже прийнято, або він може бути прийнятий до якогось американського колоджу, університету чи технічної школи. Особи, що ще не вступили до навчальних закладів, мають представити докази про згоду прийняти їх.

По бланки аплікацій та по додаткові інформації звертатись листовно англійською мовою до Фонду Східньої Европи, 10 Іст 44 вул., Ню Йорк 17, Н. Й.

„Студентам, що мають намір звернутись по ці стипендії, пропонується взяти й виповнити бланки та подати відповідні документи не пізніше, як 20 квітня" — сказав м-р Мунфорд. „Ми сподіваємось оголосити прізвища осіб, кому буде призначено стипендії, на початку м. червня цього року".

СКАСОВАНО ЗАБОРОНУ ПРИВОЗИТИ ХУДОБУ З КАНАДИ

Вашингтон. — Секретар рільництва Езра Т. Бенсон скасував заборону на ввіз канадського м'яса й худоби до Стейтів, одначе президент Айзенгавер негайно видав зарадження, щоб обмежити кількість імпорту м'яса й худоби, що користується низькими митними оплатами. Заборона імпорту канадського м'яса була накладена рік тому з уваги на заразу носатини, яка тоді була поширена в Канаді. Тоді прийшла теж заборона ввозу стейтського м'яса канадськими властями. Тепер канадський уряд відчинив кордони на імпорт м'яса зі Стейтів.

НОВИЙ АРХИМАНДРИТ ЧСВВ

Едмонтон (П. Б.). — Як відомо, 23. лютого ц. р. зачалися в Римі наради Генеральної Капітули Чина св. Василія Великого. Завданням теперішньої Генеральної Капітули було вибрати Верховну Управу Чина та пристосувати василіянські монаші статути до нового кодексу східного права.

З Риму наспіла вістка, що новим Архимандритом ЧСВВ став тепер о. Павло Миськів, який дотепер був у Чині Генеральним Прокуратором. Першим Протоконсультатором вибрано о. д-ра Йосифа Мартинця, протоігумена бразилійської провінції, консульторами вибрано: о. Гліба Кінаха, що дотепер був Генеральним Вікарієм Чина та о. д-ра Іринея Назарка, професора монтреальского університету в Канаді. Секретарем о. Протоархимандрита є о. Атанасій Химій ЧСВВ.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських „націвників!

Leslie Caron, as a French waif, meets Mel Ferrer, who plays a carnival puppeteer in MGM's new Technicolor film about the touring carnivals of Europe, "LILI," now at the Trans-Lux, — 52nd St.

Посмертна Згадка

Д-Р СТ. ДУТКОВСЬКА-БАБЮК

Дня 15-го грудня м. р. при переході вулиці в Торонто була убита автом пані Стефанія Дутковська, дружина Антона Бабюка, священика Злуч. Церкви Канади.

Покійна Стефанія родилася 1896 р. в містечку Кути, пов. Косів, Галичина. В своїй молодости вона скінчила учительський семинар в Коломиї, опісля гімназійні науки у Вижниці і Чернівцях на Буковині. По гімназійній матурі Стефанія удалася на медичні студії на університет до Львова, звідки вона перенеслася на університет в Грацу в Австрії, де в 1923 р., по закінченню студій, одержала докторат медичних наук.

В 1926 р. Стефанія вийшла замуж за Антона Бабюка, також з Кутів, тоді студента медицини в Брні, Чехословаччина. Політичні відносини в тодішній Польщі не допустили Стефанію до нострифікації її медичного диплому і це заставило її з мужом виїхати в 1927 р. до Канади. Будучи в Канаді, Покійна також старалася використати своє знання і леґалізувати свій австрійський диплом, та це було зв'язане з такими грошевими видатками, на які свіжо прибулим в цю країну людям ніяк не можна було здобутися, в додатку в часи великої господарської депресії. Треба було відложити пляни використання науки, а на перше місце поставити змагання за саме існування Стефанії і її мужа в новій країні.

Передчасно відійшла від нас людина чудового характеру, незвичайної вродженої і набутої інтеліґентности, рідкої бистроти ума і любови до науки. Коли прим. муж Покійної, будучи вже в Канаді, студіював теологічні науки, Стефанія, попри свої родинні обов'язки, також переробляє кождий предмет цілого Богословія і робила вона це лише з самої цікавости і любови до знання. Вона знаменито володіла німецькою і англійською мовами. Вона все находила час на перечитування важніших статтей у головних журналах і часописах англійських і українських. Та своїми досягненнями в науці і знанню Покійна ніколи не величалася, бо по суті своїй вона була дуже скромною.

Стефанія була дуже здорових поглядів на всі життєві справи, а підставою до цього були її високі етичні і моральні засади, що також робило Покійну беззастережною приклонницею як кристал чистого і здорового морально родинного пожиття.

Покійна була примірною і відданою матірю для двох дітей своїх, в яких вже в їх ранній молодости пробивається глибокий вплив їх матери, що виявляється в їх характері, карности, любови до науки, до Бога і народу свойого. Стефанія любила свій нарід і все боліла, що сини і дочки цього народу, не маючи своєї держави, мусять скитатися по чужині, та марнувати свої здібності і сили.

Похорон Стефанії відбувся 19-го грудня з похоронного заведення п. Заліщука. Тлінні останки Стефанії похоронено на цвинтарі „Проспект", де на могилі Покійної були зложені вінці і китиці з цвітів від приятелів і знайомих з Торонта, Веланд, Порт Кольборн і Торольд.

Муж, дочка і син.

● ПОСАДА ДЯКА ●

Парафіяльний Уряд Укр. Прав. Церкви св. Ап. Петра й Павла в Ютиці, Н. Й. пошукує ДЯКА-ДИРИГЕНТА, який міг би провадити церковний хор, а також, щоб знав т. зв. „самулівку". Винагородження за умовою з параф. урядом, третина з церковних треб та помешкання з опалом, світло, тощо. Рефлектуючі зволять звертатися на адресу о. Пароха: **Very Rev. S .Hayuk, 209 First Street, Utica 2, N. Y.**

● ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ●

Цим сповіщається, що п. **ЯРОСЛАВА ПАНЧЕНКО**, тепер замешкала в Alletown, Pennsylvania, 415 Hill Street, отримала кінцевий вирок розводу, важливий з 24 лютого 1953 року.

ЗАКИДАЮТЬ МЕХІКАНСЬКИМ ШКОЛАМ ПРОПАҐАНДУ КОМУНІЗМУ

Місто Мехіко.—У Мехіканськім шкільництві повстав „Червоний скандал", коли в пресі піднесено закиди проти заступника міністра виховання, Хозе Гомеза Робледа, що він комуніст, який намагається перемінити усі прилюдні школи в Мехіко на „марксистські семінарії". Закиди піднесла в першу чергу націоналістична партія, яка стоїть під керівництвом католиків.

● Бувший президент Мехіко Міґуель Алєман прибув літаком до Парижа разом з своїм найближчим оточенням.

Листування Редакції

Подяк з Европи від українських установ та окремих осіб не поміщуємо. Американські українці, збираючи і пересилаючи пожертви на допомогу нашим установам в Европі, інвалідам, чи взагалі залишенцям, сповняють тільки свій обов'язок. До того тих подяк надходить так багато, що треба б їх містити чи не в кожному числі газети. Іншого роду подяки належать до платних оголошень.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Тов. ім. І. Франка, відділ 92 повідомляє, що квартальні збори відбудуться в неділю, 15. березня, о 1. год. по полудні, в залі 59 Сентер вул. Проситься всіх членів прибути на час, бо маємо важні справи до вирішення і полагодження. — П. Питик, предс.; П. Сомик, кас.; П. Бенковський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. березня, в церковній галі зараз по співаній Сл. Божій. Рівнож урядники полагоджують справи в четверту неділю зараз по спв. Сл. Божій в церковній галі при Філмор і Онейда. Просимо всіх членів сповняти свої обовязки плачення вкладок кожного місяця, бо інакше прийдеться їх суспендувати. Також просимо, щоб кожний дорос. член дав $1 на Союзівку, яка для нас на старі літа не для одного може придатись. — І. Була, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 15. березня, в год. 2. по пол., в салі Клюбу, 13 Washington St. Пригадуємо членам, котрі не були присутні на минулих зборах, про ухвалу, що з підприємства, яке буде 19. квітня, дохід призначений на поміч хворим. Також ухвалено відбути організаційні збори і запросити одного з головних урядників, щоб зорганізувати членів до Союзу. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ.—Збори Сестр. Благовіщення, від. 125, відбудуться в понеділок, 16. березня, о год. 7:30 ввечорі, в „Союзовім Домі" при 845 N. Western. Проситься членів прийти на означений час та вирівняти свої членські вкладки.—А. Шаян, предс.; П. Яворська, кас.; І. Подола, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в неділю, 15. березня, точно о 2. год. по пол., в галі церковній. Просимо давати свої належитости на Союзівку. Присутність всіх членів конечна. — Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36. повідомляє, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 15. березня в год. 5. по полудні, в церковній галі. Просимо членниць прийти на означений час, маємо деякі справи до полагодження, а також будеться збирати на Союзівку. — Ю. Лиса, предс.; Х. Вілецька, кас.; С. Гунька, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в суботу, 14. березня, в У. Н. Домі, 212 Фултон вул., о год. 7:30 ввечорі. Проситься всіх членів явитись на час, бо є важні справи до полагодження. Будуть звіти уряду і контр. комісії. — А. Поливчак, предс.; П. Остапчук, фін. секр.; Е. Кандя, кас.; С. Пограничний, рек. секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 15. березня, зараз по Сл. Божій, в шкільній авдиторії. Присутність всіх членів конечна. — Уряд Братства.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в суботу, 14. березня, в У. Н. Домі, 517 Галет вул., точно о год. 7:30 ввечорі. Взивається все членство прийти на час. Маємо важні справи до полагодження. Застановимося також, в який спосіб можна дістати якнайбільше нових членів з нагоди 60-ліття У. Н. Союзу. — М. Галькевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Любов, від. 45, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 15. березня. Проситься всіх членів прийти, а особливо просимо довжників вирівняти задовження, бо інакше будуть суспендовані. Пригадуємо, що обовязком кожного члена зложити жертву на Союзівку; наш відділ не повинен лишитись позаду інших. — Т. Малик, гол.; А. Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Посмертні Згадки

СЕМЕН СЛІВОСКИЙ, член Бр. св. Арх. Михаїла, відділ 85 УНСоюзу в Гейзлетон, Па., помер в 64. році життя. Був 32 роки членом. Походив з місточка Усьтечко, пов. Заліщики, Галичина. Полишив в смутку сина Василя і дві дочки — замужні. Похорон відбувся 2. березня 1953 р. — В. Й. П.!

О. Костюк, секр.

ЮЛІЯ ЛАБЯК, довголітня членкиця від. 357 УНСоюзу, Бр. св. Михаїла померла 12. лютого 1953 р., в 73. році життя. Походила з села Грусятичі, пов. Бібрка, Галичина. Полишила у смутку дочку Анну Ґавазин і 7 внуків. Похорон відбувся 16. лютого з римокат. церкви при участи Рідних і Знайомих на цвинтаp Riverview, Nothumberland, Pa. — В. Й П.!

С. Возьний, секр.

П О Д Я К А

8-го лютого 1953 р., в пресвитерськім шпиталі в Ню Йорку, померла в 65-тім році життя, бл. п. **ТЕОДОЗІЯ КУПЧИНСЬКА.** Всім тим, що в нашім тяжкім горі поспішили чи то особисто, чи листовно з потіхою, всім, які вислали чудові квіти, складаємо щиру подяку.

Спеціяльно дякуємо проп. **Іванові Саластинові** за відправу похоронного Богослуження, як у церкві, так і в крематорії. Щира подяка моїм товаришам-пасторам з американських церков: **Д-р К. Д. Мілерові, Д-р Е. Р. Пейленові,** пасторові **Г. Стеллі** за участь в Богослуженню. **Проф. Вадимові Кіпі** за чудову, безінтересовну гру на могутніх орґанах, яка немов проводила Небіжку у кращий світ.

Глибока подяка всім, які замість вінків на могилу, прислали гроші. Всі ці гроші ми передали до жіночого товариства „Згода", якого Покійна була основателькою. Хв. Редакції „Свободи" дякуємо щиро за поміщення посмертної вістки.

Ню Йорк 8-го марта 1953.

Володимир, муж.Олена, Ольга, Роман, Юліян і Богдан — діти
Д-р. Олександер Шляфер, зять.
Вініфред — невістка.

ТАРЗАН, ч. 3027. Допомога тварини.

„Почекайте тут", повчав Тарзан, коли вийшов на шлях. „Тантор поранений і потребує Тарзанової допомоги".

„Юд Танторе! Тарзан рем сут арад", він кричав мовою великих мавп. „Ходи, Танторе! Тарзан витягне списа".

Танторів хобот в лагідній обережности діткнувся обличчя мавполюдини, а глибокий гуркітливий звук висловив його полекшу і вдячність.